

# Barnafödande i coronatider

2020–2021 jämfört med 2016–2019

# Barnafödande i coronatider. 2020–2021 jämfört med 2016–2019

Producent SCB, Statistiska centralbyrån  
Avdelningen för Social statistik och analys  
701 89 Örebro  
010-479 50 50

Förfrågningar Li Ma  
+46 10 479 40 11  
[li.ma@scb.se](mailto:li.ma@scb.se)  
[demografi@scb.se](mailto:demografi@scb.se)

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.  
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:  
Källa: SCB, Barnafödande i coronatider. 2020–2021 jämfört med 2016–2019. Demografiska rapporter 2022:3

ISSN: 1654-1510 (Online)  
URN:NBN:SE:SCB-2022-BE51BR2203\_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på [www.scb.se](http://www.scb.se)  
This publication is only available in electronic form on [www.scb.se](http://www.scb.se)

# Bakgrund och syfte

Coronapandemin började i Sverige mars 2020 och förutom ett ökat antal avlidna följde även ekonomiska konsekvenser. Vissa branscher såsom hotell, restaurang och turism drabbades hårdare och några branscher, till exempel hälso- och sjukvård, hade en ökad efterfrågan på personal.

Ekonomiska konjunkturer, deltagande i arbetsliv samt utbildning kan påverka benägenheten att skaffa barn (SCB, 2018a). Föräldraförsäkringen i Sverige är uppbyggd så att ett arbete och en rimlig inkomstnivå ofta är en förutsättning för att kunna skaffa barn. Det innebär att barnafödandet är känsligt för nedgångar i ekonomin. En lågkonjunktur kan leda till att yngre kvinnor och män får svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och att allt fler går vidare till högre studier och skjuter barnafödandet på framtiden (SCB, 2020). Generellt brukar barnafödandet minska i perioder med en osäker arbetsmarknad och öka i perioder med ekonomiskt välstånd (SCB, 2020).

Under pandemin uppmanades de som hade möjlighet att arbeta hemifrån. I maj 2020 arbetade 36 procent av personerna i åldern 15–74 år hemifrån. Andelen växte till 43 procent i januari 2021. Ökningen av andelen syns i samtliga län. Den största andelen har Stockholms län under det första kvartalet år 2021, 56 procent (SCB, 2021a). Det finns stora skillnader mellan yrken och branscher och andelen som arbetar på distans är högre inom chefsyrken och yrken med krav på högskolekompetens. När det gäller branscher är andelen högst inom information och kommunikation, där 88 procent arbetade hemifrån det första kvartalet år 2021. Den lägsta andelen finns inom hotell och restaurang samt inom vård och omsorg, med 11 respektive 19 procent (SCB, 2021a). Ett eventuellt resultat av att arbeta hemifrån är en bättre balans mellan jobb och privatliv, vilket skulle kunna medföra en högre benägenhet att få barn, speciellt för de som etablerat sig på arbetsmarknaden och haft möjlighet att arbeta hemifrån.

Syftet med denna rapport är att beskriva barnafödandet för kvinnor i Sverige i coronatider. I rapporten jämförs barnafödandet åren 2020–2021 med åren 2016–2019. Eftersom barnafödandet har en eftersläpning på nio månader är det i första hand år 2021 man kan vänta sig eventuella förändringar till följd av pandemin. Fokus är på hur barnafödandet har utvecklats över tid i olika sociala och demografiska grupper och hur barnafödandet i olika grupper varierar. De faktorer som ingår i analysen är födelseland, typ av kommun, föräldrarnas födelseland, sysselsättning och inkomst. Hur fruktsamheten varierar efter barnets ordningsnummer studeras också.

Ett vanligt mått för att beräkna barnafödande är det summerade fruktsamhetstalet. Med det summerade fruktsamhetstalet avses antalet

barn en kvinna skulle få under sin reproduktiva period om benägenheten att få barn förblev densamma som för det år beräkningen görs. Det beräknas genom att summera åldersspecifika fruktsamhetstal, antalet födda i relation till antalet kvinnor i åldrarna 15–49 år.

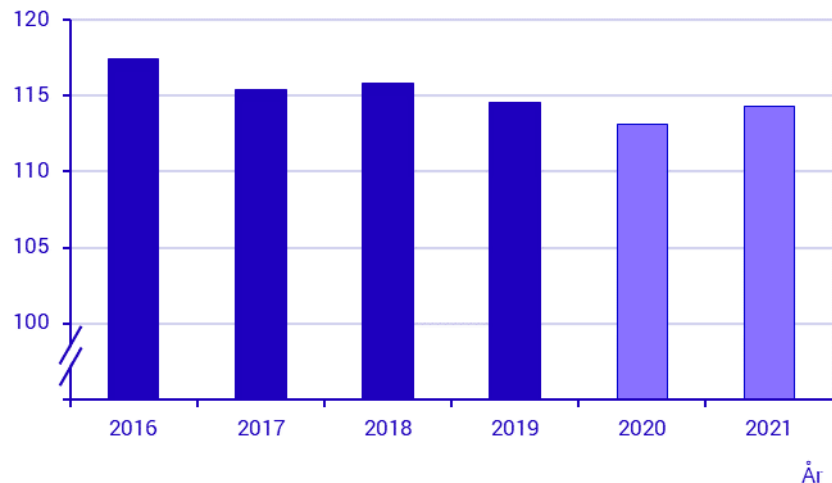
# Barnafödande de senaste åren

Tidigare studier visar att fruktsamheten i Sverige har minskat det senaste decenniet (SCB, 2018a; SCB, 2020; SCB, 2021b). I diagram 1 redovisas antalet födda i riket sedan år 2016. Antalet födda år 2020 och 2021 är färre än de föregående åren. År 2020 föddes 113 077 barn i Sverige, 42 procent var kvinnans första barn, 37 procent var kvinnans andra barn, 14 procent var tredje barn och 7 procent var barn av högre paritet. Jämfört med år 2019 är antalet födda år 2020 1 446 färre.

År 2021 föddes 114 263 barn i riket. 42 procent var kvinnans första barn, 38 procent var andra barn, 14 procent var tredje barn och 7 procent var barn av senare paritet. Jämfört med år 2020 var antalet födda år 2021 1 186 fler. Under hela den studerade perioden är det totala antalet födda högst år 2016 och lägst år 2020. Antalet födda år 2021 är ungefär i nivå med 2019.

**Diagram 1**  
Antal födda under 2020–2021 jämfört med perioden 2016–2019

Tusental födda



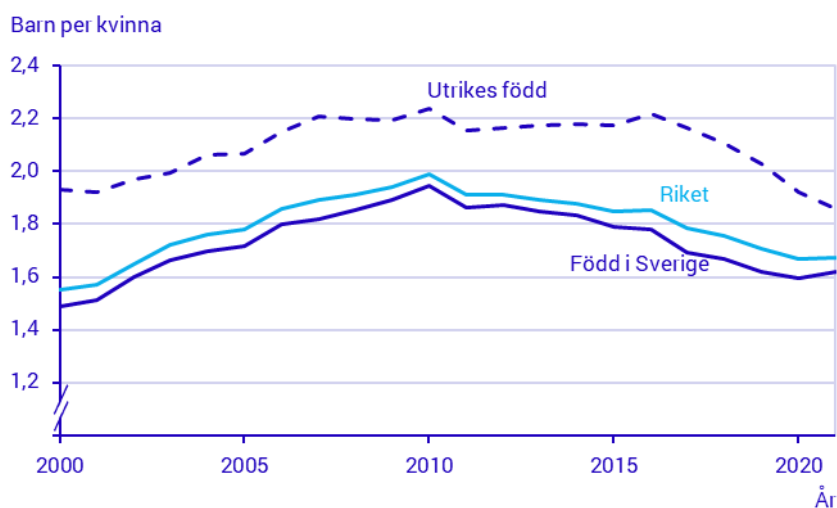
De allra flesta födda under perioden 2016–2021 har en mamma i åldrarna 25–39 år. Andelen födda av en mamma i åldrarna 25–29 år har minskat från 31 procent år 2016 till 26 procent år 2021, medan andelen födda av en mamma i åldern 30–34 år och 35–39 år har ökat från 34 respektive 19 procent till 40 respektive 21 procent.

I diagram 2 redovisas summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige och födda utomlands, jämfört med genomsnittet i riket för perioden 2000–2021. Av diagrammet framgår att fruktsamheten i riket ökade under perioden 2000–2010 och följdes av en gradvis minskning under

2010-talet. År 2020 har den nedåtgående trenden stannat av efter 10 års kontinuerlig minskning och det senaste året har trenden planat ut.

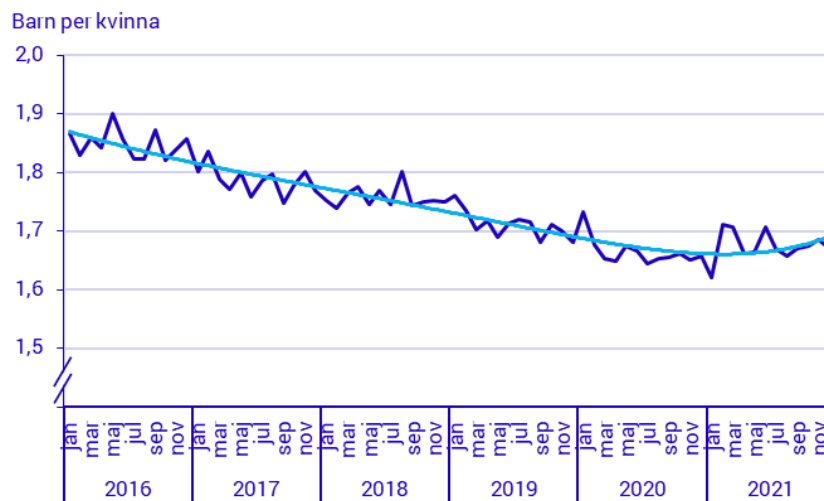
Fruksamheten för kvinnor födda i Sverige har haft en liknande utveckling som den för riket. År 2021 har kvinnor födda i Sverige i genomsnitt fått 1,62 barn per kvinna. Det är ungefär 0,02 fler barn per kvinna jämfört med året innan. Fruksamheten för utrikes födda ökade under 2000-talet och stabiliserade sig under första hälften av 2010-talet. Sedan år 2016 har trenden gått nedåt kontinuerligt. Det finns inga tecken på en uppgång det senaste året, utan fruktsamheten för utrikes födda har fortsatt nedåt. Utrikes föddas fruktsamhet påverkas av invandringen eftersom fruktsamheten generellt sett minskar med tid i Sverige (SCB, 2021b). Den fortsatta minskningen av fruktsamheten bland utrikes födda kan till stor del förklaras av färre nyanlända invandrare de senaste åren.

**Diagram 2**  
Summerad fruktsamhet för kvinnor i barnafödande åldrar efter födelseland, 2000–2021



Den månadsvisa utvecklingen av fruktsamheten för riket sedan år 2016 redovisas i diagram 3, där den nedåtgående trenden under 2010-talet samt utplaningen det senaste året redovisas mer i detalj. Det kan noteras att fruktsamheten fortsatte att sjunka under de 12 månaderna år 2020, avstannade under första halvåret 2021 och planade ut under andra halvåret med vissa tecken på ökning.

**Diagram 3**  
**Månadsvis summerad fruktsamhet för kvinnor i barnafödande åldrar, kontrollerat för säsong, 2016–2021**

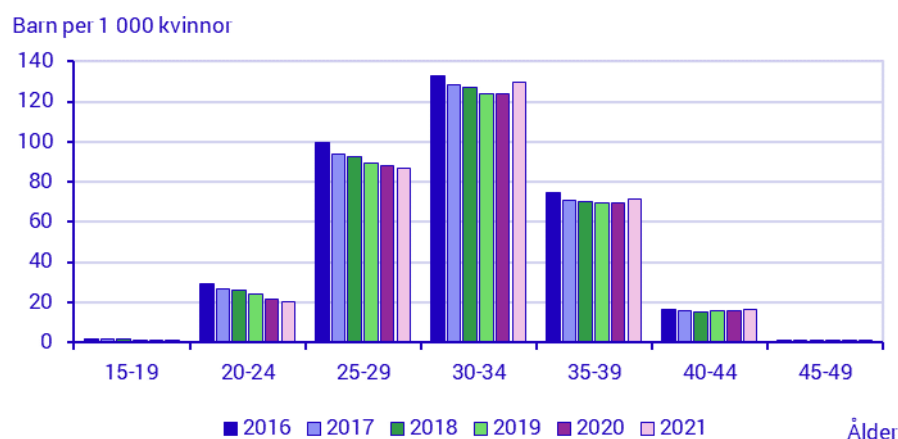


Hittills har visats att fruktsamhetsutvecklingen skiljer sig åt mellan kvinnor födda i Sverige och utrikes födda kvinnor. För kvinnor födda i Sverige tycks den nedåtgående trenden ha vänt under 2021, medan den fortsatt för utrikes födda kvinnor. Med tanken på att nedgången av barnafödandet för utrikes födda börjat år 2016 kan det vara svårt att säga att den fortsatta nedgången år 2020 och 2021 är kopplad till Coronapandemins effekter. I följande avsnitt redovisas därför hur barnafödandet har utvecklats endast för kvinnor födda i Sverige.

# Barnafödande för kvinnor födda i Sverige

I det här avsnittet beskrivs barnafödandet för kvinnor födda i Sverige efter sociala och demografiska faktorer. Först redovisas åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige, se diagram 4. Kvinnor i åldrarna 30–34 år har den högsta fruktsamheten hela den studerade perioden. De följs av kvinnor i åldrarna 25–29 år och 35–39 år. Fruktsamheten är lägre för kvinnor i andra åldersgrupper.

**Diagram 4**  
Åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige, 2016–2021



Under den studerade perioden har fruktsamheten minskat betydligt bland kvinnor i åldrarna 20–24 år och 25–29 år. Barnafödandet för 30–34 åriga kvinnor gick nedåt mellan 2016 och 2019, men den nedgående trenden stannade av år 2020 och fruktsamhetstalet ökade något år 2021. Fruktsamhetstalet år 2021 för denna åldersgrupp är därmed åter i nivå med år 2017. Ökningen syns även bland kvinnor i 35–39 års ålder det senaste året. Det innebär att vändningen av den nedgående trenden i fruktsamheten år 2021 som redovisas för födda i Sverige i diagram 2 till stor del beror på ökat barnafödande av kvinnor i åldrarna 30–34 och 35–39 år.

Ökningen av fruktsamheten för kvinnor i åldrarna 30–34 år och 35–39 år beror till viss del på senareläggningen av barnafödandet från 25–29 års ålder till högre ålder. En annan faktor som är viktig är etableringen på arbetsmarknaden. Många kvinnor i åldrarna 30–34 och 35–39 år är färdigutbildade och etablerade på arbetsmarknaden. Många av dem bör ha haft möjlighet att arbeta hemifrån under pandemin. En stabil status på arbetsmarknaden samt en bättre balans mellan jobb och privatliv skulle kunna medföra en ökad benägenhet att få barn.



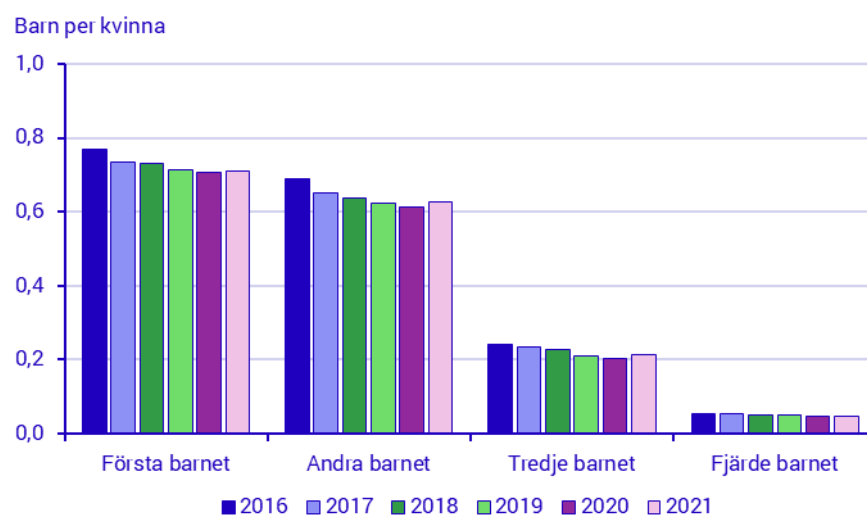
## Fruktsamhet för födda i Sverige efter barnets ordningsnummer

Av det totala antalet födda av kvinnor födda i Sverige under hela den studerade perioden var i genomsnitt 45 procent kvinnans första barn, 38 procent andra barn, 13 procent tredje barn och 4 procent barn av senare paritet. Jämfört med år 2020 föddes 89 fler första barn, 1 006 fler andra barn, 546 fler tredje barn, och 158 fler fjärde barn år 2021.

### Summerad fruktsamhet efter barnets ordningsnummer

I diagram 5 redovisas summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige efter barnets ordningsnummer. Fruktsamheten för det första, andra och tredje barnet har minskat under perioden 2016–2020. År 2021 har trenden för det första barnet planat ut medan den för det andra och tredje barnet ökat något. Ökningen för det andra barnet är större än den för det tredje barnet. Fruktsamhet för det fjärde barnet är låg och har varit på ungefär samma nivå under hela den studerade perioden.

**Diagram 5**  
Summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige efter barnets ordningsnummer, 2016–2021

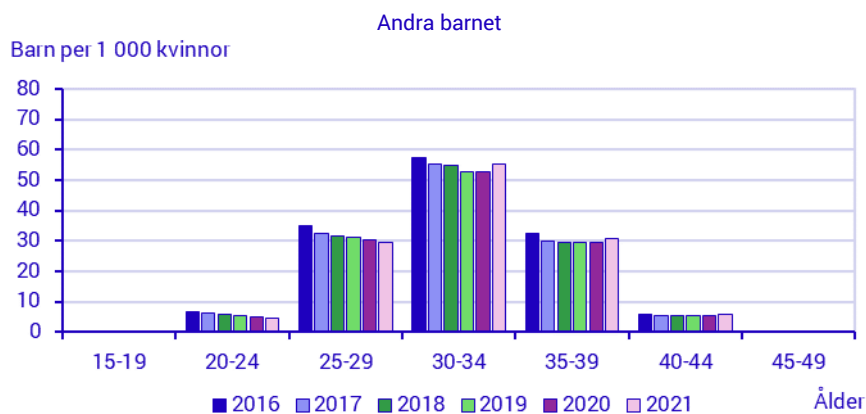
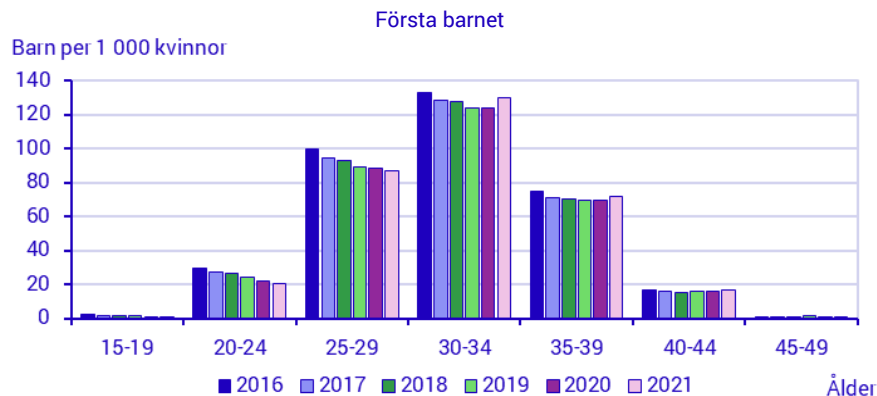


Summerad fruktsamhet för det femte barnet och barnet av högre paritet visas inte i diagrammet.

### Åldersspecifika fruktsamhetstal efter barnets ordningsnummer

Utvecklingen av åldersspecifika fruktsamhetstal för det första, andra, tredje och fjärde barnet liknar den som visas för födda i Sverige som helhet i diagram 4. Mellan år 2016 och 2020 minskade fruktsamheten för det första, andra, tredje och fjärde barnet för kvinnor i 30–34 års ålder. Nedgången avstannade och till och med vände något för alla pariteter det senaste året. En liknande utvecklingen kunde ses för kvinnor 35–39 år. Fruktsamheten för yngre kvinnor har minskat hela den studerade perioden, medan den för äldre kvinnor har varit på ungefär samma nivå, se diagram 6.

**Diagram 6**  
**Åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige efter barnets ordningsnummer, 2016–2021**



Diagrammen för det tredje barnet och barn av högre paritet visas inte.

## Fruksamhet för födda i Sverige efter kommutyp

Indelning efter typ av kommun görs enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR, 2016). Kommunerna är fördelade på tre huvudgrupper, storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad respektive mindre städer/tätorter och landsbygds-kommuner. Under perioden 2016–2021 bodde ungefär 38 procent av kvinnor födda i Sverige i storstäder och storstadsnära kommuner, 39 procent i större städer och kommuner nära större stad och 23 procent i mindre städer eller tätorter och landsbygdskommuner.

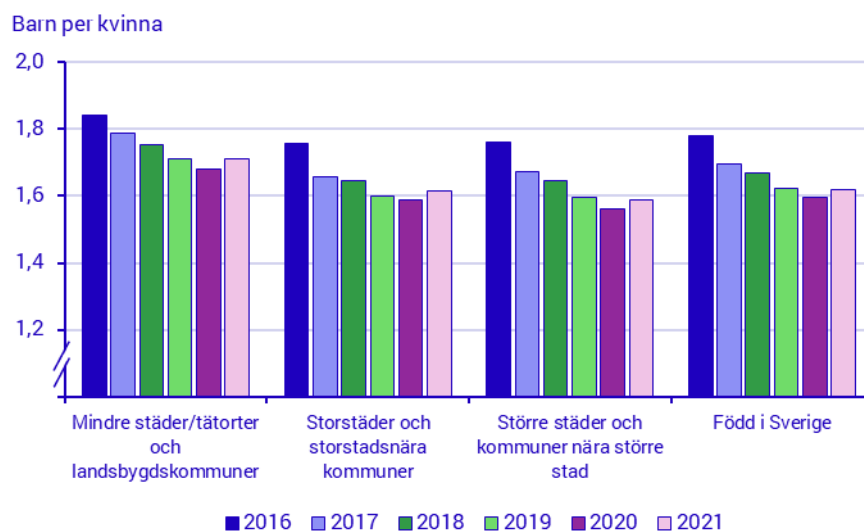
Andelen födda efter kommutyp är liknande, 39 procent av det totala antalet födda föddes i storstäder och storstadsnära kommuner, 38 procent föddes i större städer och kommuner nära större stad och 23 procent föddes i mindre städer och landsbygdskommuner. Det finns nästan inga skillnader mellan åren.

### Summerad fruktsamhet efter kommuntyp

I diagram 7 redovisas summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige efter kommuntyp under perioden 2016–2021. Fruktsamheten har varit högre under alla år i mindre städer och landsbygdskommuner än i andra kommungrupper. Fruktsamheten i storstäder och storstadsnära kommuner var på ungefär samma nivå med större städer och kommuner nära större stad under perioden 2016–2019. Men år 2020 och 2021 var fruktsamheten i storstäder och kommuner nära storstäder högre.

Från 2016 till 2020 minskade fruktsamheten i alla kommungrupper. År 2021 har trenden vänt upp något, oavsett typ av kommun. År 2021 var den summerade fruktsamheten 1,71 barn per kvinna i mindre städer och landsbygdskommuner, 1,61 barn per kvinna i storstäder och kommuner nära en stor stad och 1,59 barn per kvinna i större städer och kommuner nära större städer. Jämfört med år 2020 har fruktsamheten ökat med ungefär 0,02–0,03 barn per kvinna. Fruktsamhetsutvecklingen i den senaste tiden är alltså liknande i olika typ av kommuner. Så en eventuell effekt av coronapandemin på fruktsamheten har påverkat alla kommungrupper lika mycket.

**Diagram 7**  
Summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige efter kommuntyp och totalt, 2016–2021



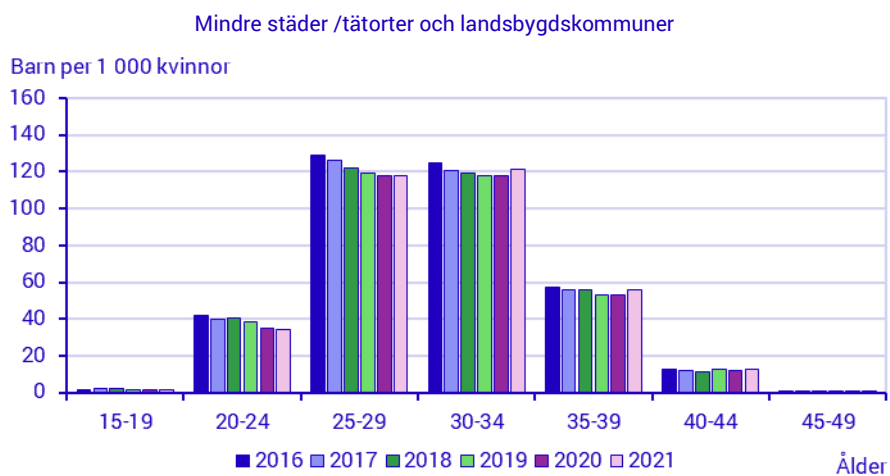
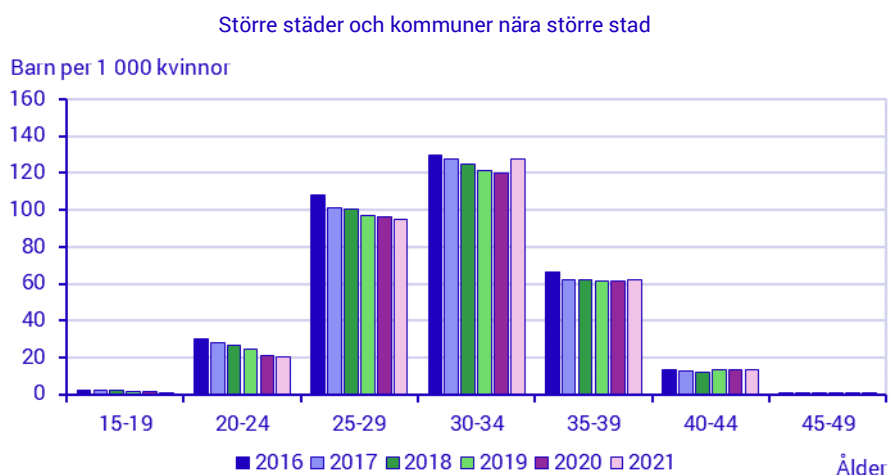
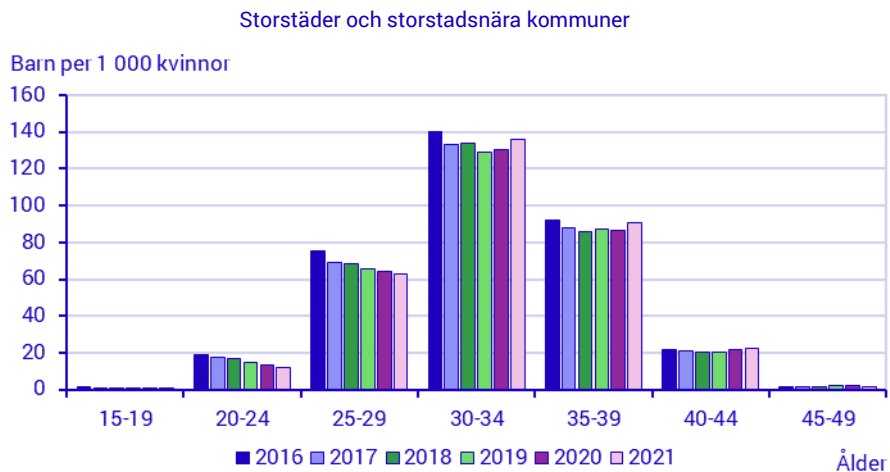
### **Åldersspecifika fruktsamhetstal efter kommuntyp**

I diagram 8 redovisas åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige efter kommuntyp. Nedgången av fruktsamheten för kvinnor i åldrarna 30–34 år fanns i alla kommungrupper 2016–2020, följt av en liten ökning år 2021. Det finns också en ökning av fruktsamheten för kvinnor i 35–39 års ålder i alla kommungrupper. Den utvecklingen liknar mönstret för födda i Sverige som helhet.

Det kan också noteras att fruktsamheten för kvinnor i åldern 30–34 år är högre i storstäder och kommuner nära storstäder samt större städer och kommuner nära större stad än den i mindre städer eller tätorter och landsbygdskommuner. Fruktsamheten för kvinnor i åldrar under 30 år är högst i gruppen mindre städer eller tätorter och landsbygdskommuner och lägst i storstäder och kommuner nära storstäder medan mönstret är det omvända i åldrar 35 år och äldre.

Det innebär att kvinnor i storstäder och kommuner nära storstäder skjuter upp sitt barnafödande till högre åldrar medan de i mindre städer och landsbygdskommun påbörjar sitt barnafödandet tidigare än de som bor i andra typ av kommuner. Det kan främst förklaras av att utbildningsnivån är högre i storstadsregionerna än i mindre städer och landsbygdskommuner (SCB, 2018b).

**Diagram 8**  
**Åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige efter kommuntyp, 2016–2021**



## **Fruksamhet för födda i Sverige efter föräldrarnas födelseland**

Av Sverigefödda kvinnor i barnafödande åldrar år 2016 har de allra flesta, 83 procent två inrikes födda föräldrar, 10 procent har en inrikes och en utrikes född förälder och 7 procent har två utrikes födda föräldrar. Andelen för år 2021 är 81, 11 respektive 8 respektive procent.

Av barnen födda av Sverigefödda mammor år 2016 hade 84 procent en mamma med två inrikes födda föräldrar, 10 procent en mamma med en inrikes och en utrikes född förälder och 6 procent en mamma med två utrikes födda föräldrar. Andelen för år 2021 är 83, 10 respektive 7 procent.

### **Summerad fruktsamhet efter föräldrarnas födelseland**

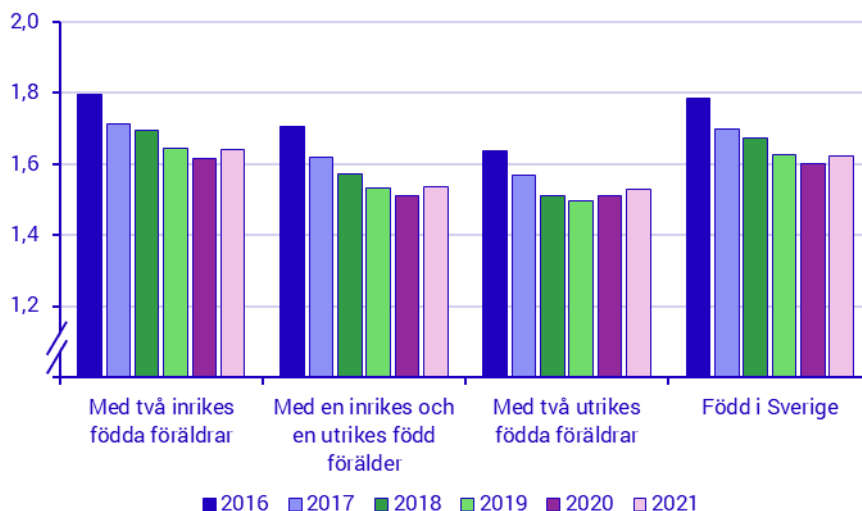
I diagram 9 visas fruktsamhetsutvecklingen för kvinnor födda i Sverige efter föräldrarnas födelseland sedan 2016. Fruksamheten är högre för kvinnor med två inrikes födda föräldrar än för dem med minst en utrikes född förälder.

Fruksamhetsutvecklingen för kvinnor med en inrikes född förälder liknar mönstret för de med två inrikes födda föräldrar, med en minskande trend mellan 2016 och 2020. År 2020 stannade nedgången av och år 2021 uppstod en uppgång. Fruksamheten för kvinnor med två utrikes födda föräldrar minskade åren 2016–2019. Fruksamheten vände svagt upp år 2020 och 2021. De senaste två åren har fruktsamheten för kvinnor med en inrikes och en utrikes född förälder varit i samma nivå med den för kvinnor med två utrikes födda föräldrar.

Det summerade fruktsamhetstalet år 2021 är 1,64 barn per kvinna för de med två inrikes födda föräldrar, 1,54 barn per kvinna för de med en inrikes och en utrikes född förälder och 1,53 barn per kvinna för de med två utrikes födda föräldrar. Jämfört med år 2020 har fruktsamheten ökat med 0,02–0,03 barn per kvinna. Så i coronatider har fruktsamheten i olika grupper ökat lika mycket, oavsett föräldrarnas födelseland.

**Diagram 9**  
**Summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige efter föräldrarnas födelseland och totalt, 2016–2021**

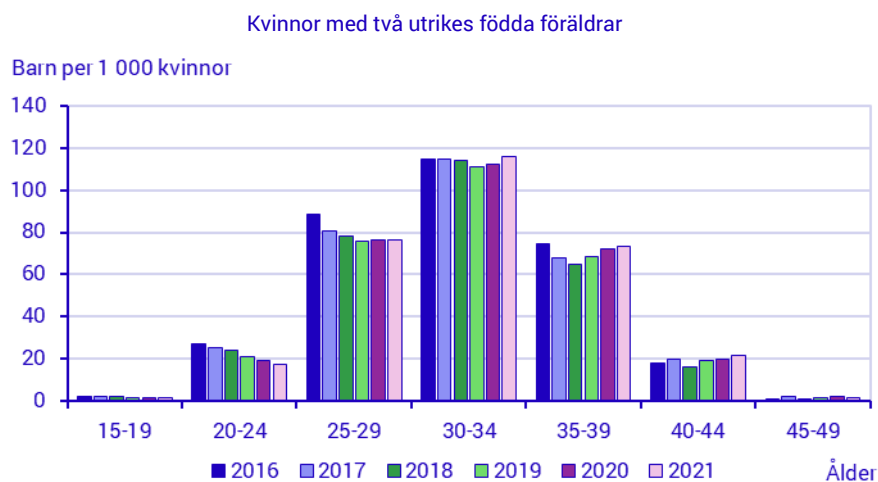
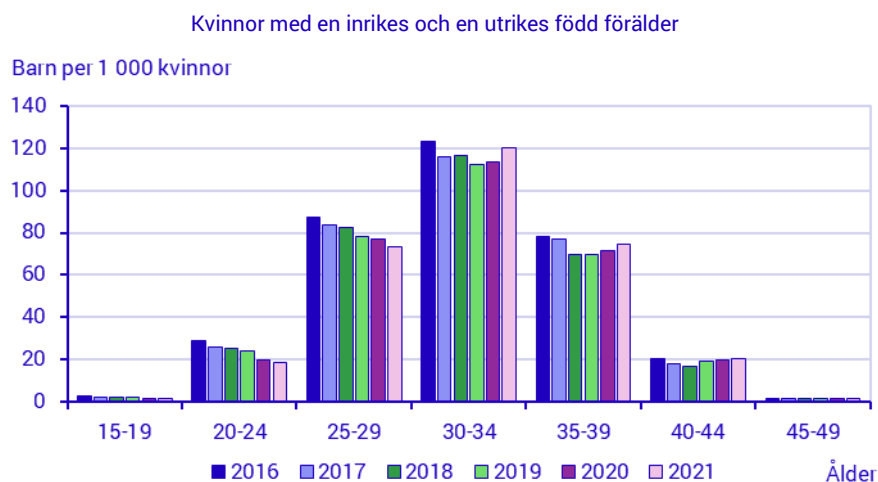
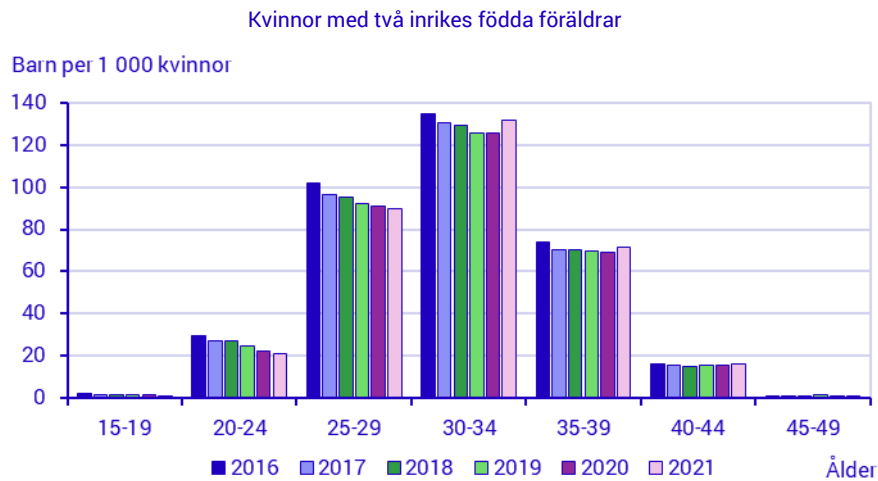
Barn per kvinna



### Åldersspecifika fruktsamhetstal efter föräldrarnas födelseland

Diagram 10 visar åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige efter föräldrarnas födelseland. Utvecklingen är liknande för alla tre grupper. Det syns en minskning av fruktsamheten bland yngre kvinnor i åldrarna 20–24 och 25–29 år alla år sedan 2016 medan det varit en ökning av fruktsamheten bland kvinnor i 30–34 och 35–39 års ålder det senaste året. Fruktsamheten i åldrarna 25–29 och 30–34 år har varit högre för kvinnor med två inrikes födda föräldrar än för de med minst en utrikes född förälder.

**Diagram 10**  
**Åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige efter föräldrarnas födelse-land, 2016–2021**





## **Fruktsamhet för födda i Sverige efter sysselsättningsstatus**

Av Sverigefödda kvinnor i barnafödande åldrar år 2016 var 72 procent förvärvsarbetande och 28 procent ej förvärvsarbetande. Andelen är 74 respektive 26 procent för år 2020. Jämfört med 2020 har andelen förvärvsarbetande år 2021 minskat med 2 procentenheter medan andelen ej förvärvsarbetande ökat med 2 procentenheter. Minskningen av förvärvsarbetande sker främst bland yngre kvinnor i åldrarna 20–29 år, medan ökningen av ej förvärvsarbetande främst sker bland kvinnor i åldrarna 20–39 år.

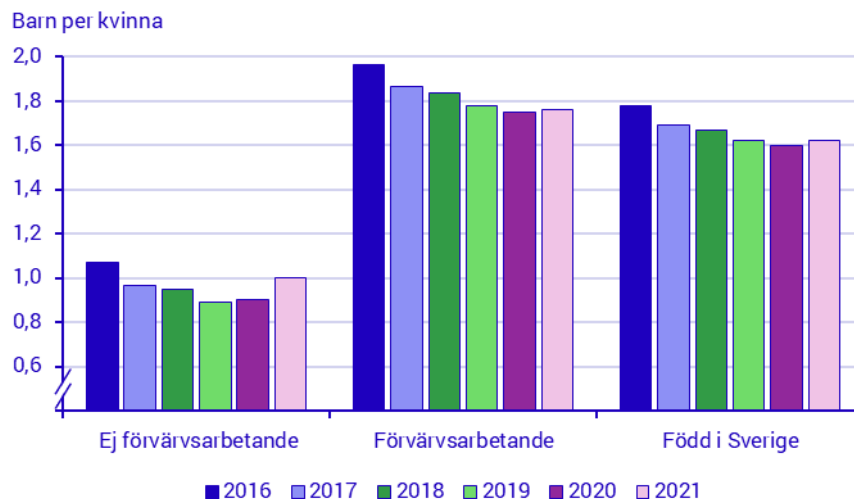
Av det totala antalet födda av Sverigefödda kvinnor under perioden 2016–2021 hade knappt 90 procent en mamma som var förvärvsarbetande och endast 10 procent hade en mamma som ej var förvärvsarbetande. Men årliga variationer finns. Till exempel har andelen födda med en förvärvsarbetande mamma minskat från 91 procent år 2020 till 89 procent år 2021 medan andelen födda med en mamma som ej var förvärvsarbetande har ökat från 9 procent till 11 procent under samma period. Det senaste året har antalet födda ökat för både förvärvsarbetande och ej förvärvsarbetande. Ökningen för de förvärvsarbetande syns främst för det andra och tredje barnet medan ökningen för de ej förvärvsarbetande syns oavsett barnets ordningsnummer.

### **Summerad fruktsamhet efter sysselsättningsstatus**

I diagram 11 redovisas summerad fruktsamhet för födda i Sverige efter sysselsättningsstatus och för samtliga födda i Sverige. Utvecklingen av fruktsamheten för förvärvsarbetande liknar den för födda i Sverige. Barnafödandet minskade under perioden 2016–2020, nedgången stannade av och vände svagt upp år 2021. År 2021 var den summerade fruktsamhet för förvärvsarbetande 1,76 barn per kvinna.

Jämfört med förvärvsarbetande har kvinnor som ej är förvärvsarbetande haft betydligt lägre fruktsamhet under hela den studerade perioden. Barnafödandet för denna grupp minskade mellan 2016 och 2020, nedgången avstannade och vände upp år 2021. Fruktsamheten för denna grupp var 1,0 barn per kvinna år 2021. Det är 0,1 barn per kvinna högre än året innan. Resultat innebär att det senaste året är ökningen av fruktsamheten större för ej förvärvsarbetande.

**Diagram 11**  
**Summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige efter sysselsättningsstatus och totalt, 2016–2021**



### Åldersspecifika fruktsamhetstal efter sysselsättningsstatus

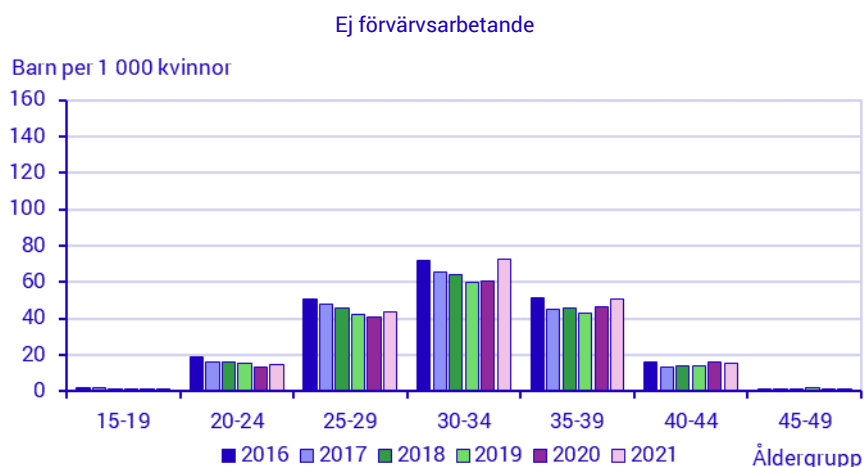
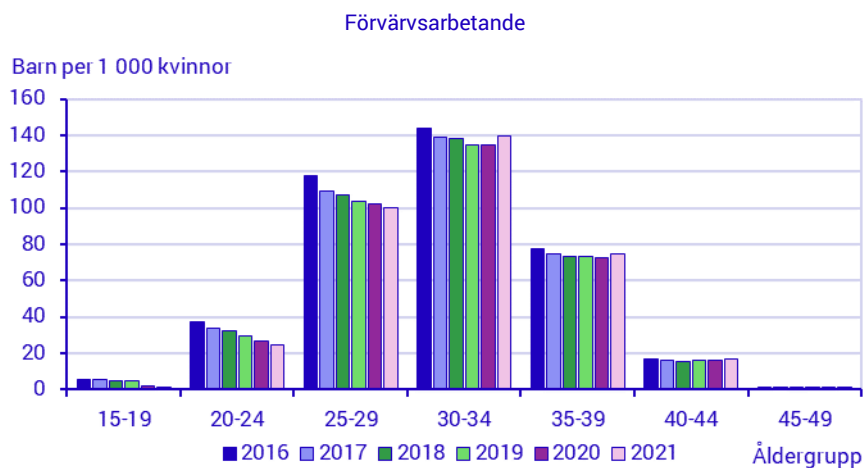
Diagram 12 visar åldersspecifika fruktsamhetstal för födda i Sverige efter sysselsättningsstatus. Framför allt kan det noteras att fruktsamheten för kvinnor som var förvärvsarbetande är betydligt högre än för kvinnor som inte var förvärvsarbetande i åldrarna 20–39 år.

Utvecklingen över tid för den förvärvsarbetande gruppen liknar den för födda i Sverige som visades tidigare. Det vill säga att fruktsamheten har minskat för kvinnor i åldrarna 15–19, 20–24 och 25–29 år under hela den studerade perioden. För de i åldrarna 30–34 och 35–39 år minskade fruktsamheten mellan 2016 och 2020, medan det skett en liten ökning år 2021.

För kvinnor som inte var förvärvsarbetande syns en ökning av fruktsamheten inte bara bland kvinnor i 30–34 och 35–39 års ålder utan också kvinnor i 25–29 års ålder. Som sagts ovan, i coronatider har antalet yngre kvinnor som ej var förvärvsarbetande ökat, vilket kan ha betydelse för deras fruktsamhet.

Diagram 12

Åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige efter sysselsättningsstatus, 2016–2021



## Fruktsamhet för födda i Sverige efter inkomst

Inkomstnivåerna skiljer sig mycket mellan kvinnor i barnafödande åldrar. I denna rapport används percentilerna när det gäller fördelningen av kvinnor efter inkomst. Med inkomst avses här sammanräknad förvärvsinkomst, som innefattar alla skattepliktiga inkomster före skatt, som inkomst av tjänst, inkomst av näringsverksamhet, sjukpenning, föräldrapenning, a-kassa och pension. Generellt har yngre kvinnor lägre inkomster och äldre kvinnor högre inkomster.

Kvinnor har delats in i fyra jämnstora grupper efter inkomst varje år. Den första inkomstgruppen består av kvinnor vars inkomst ligger under den 25:e percentilen av inkomst ett visst år, den andra gruppen består av kvinnor med inkomster som ligger mellan den 25:e och 50:e percentilen, den tredje gruppen består av kvinnor vilka har inkomster

mellan den 50:e och 75:e percentilen och den sista inkomstgruppen består av kvinnor med inkomster över 75:e percentilen.

Av barnen som föddes av Sverigefödda år 2016 hade 6 procent en mamma i den lägsta inkomstgruppen, 25 procent en mamma vars inkomst tillhör den andra inkomstgruppen, 36 procent en mamma vars inkomst tillhör den tredje inkomstgruppen och 32 procent en mamma i den högsta inkomstgruppen. Andelarna år 2021 var 4, 23, 37 respektive 35 procent.

I den högsta inkomstgruppen finns en ökning av antalet barn i alla pariteter år 2021, i den andra och tredje inkomstgruppen finns en ökning av antalet födda av antalet andra och tredje barn, och i den lägsta inkomstgruppen finns inget tydligt tecken på en ökning.

### **Summerad fruktsamhet efter inkomster**

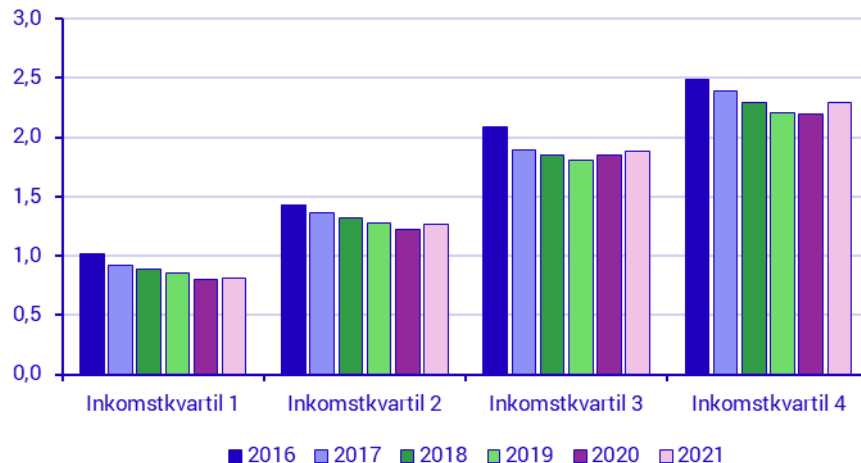
Kvinnor med högst inkomst har totalt sett den högsta fruktsamheten medan kvinnor med lägst inkomst har den lägsta fruktsamheten, se diagram 13. Fruktsamhetsnivån för kvinnor som tillhör den andra- och tredje inkomstgruppen ligger däremellan. En högre inkomst hänger i regel samman med en starkare ställning på arbetsmarknaden, något som har betydelse för benägenheten att få barn. Även utbildningsnivå och typ av yrke påverkar inkomsten.

Precis som fruktsamhetsutvecklingen för födda i Sverige som helhet gick trenden nedåt mellan 2016 och 2020 i nästan alla inkomstgrupper. Det senaste året har trenden för kvinnor med lägst inkomst planat ut medan trenderna för kvinnor i de andra inkomstgrupperna vänt svagt uppåt. Ökningen är tydligast för den fjärdedel kvinnor med högst inkomst. År 2020 hade kvinnor i denna grupp i genomsnitt 2,19 barn per kvinna. Det ökade till 2,3 barn per kvinna år 2021.

Dessa resultat innebär att barnafödandet för kvinnor med en starkare ställning på arbetsmarknaden inte påverkats negativt under pandemin. I stället har fruktsamheten för dessa grupper ökat, särskilt för de med högst inkomst. Fruktsamheten för kvinnor med låg inkomst har däremot inte ökat.

**Diagram 13**  
**Summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige efter inkomst, 2016–2021**

Barn per kvinna



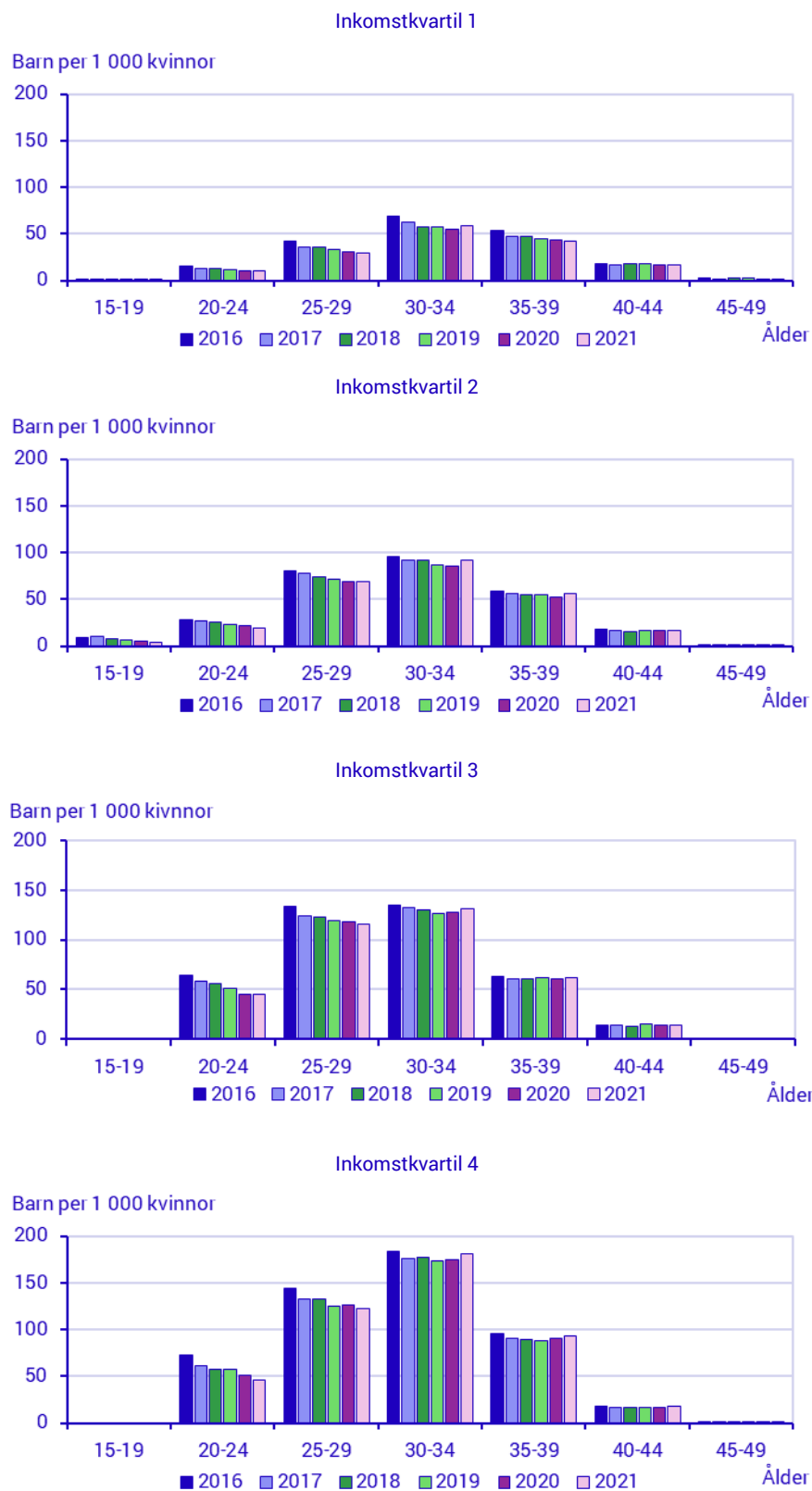
I diagrammet har kvinnor grupperats efter deras inkomstnivå året innan, i inkomstkvartil 1 ingår de 25 procent kvinnor med lägst inkomst och i inkomstkvartil 4 de 25 procent kvinnor med högst inkomst.

### **Åldersspecifika fruktsamhetstal efter inkomst**

I diagram 14 visas att de åldersspecifika fruktsamhetstalen för födda i Sverige i olika inkomstgrupper har utvecklats på liknande sätt över tid. Minskning av fruktsamheten syns i åldrarna 20–24 och 25–29 år i alla inkomstgrupper. Ökningen av fruktsamheten det senaste året visas för kvinnor i åldrarna 30–34 år i alla inkomstgrupper. Ökningen av fruktsamheten finns även bland kvinnor i åldrarna 35–39 år i alla inkomstgrupper utom för gruppen med låg inkomst.

Kvinnor i åldrarna 30–34 år i den höga inkomstgruppen har betydligt högre fruktsamhet än kvinnor i samma ålder i andra inkomstgrupper. En förklaring till detta kan vara att dessa kvinnor har etablerat sig på arbetsmarknaden och därmed har högre benägenhet att skaffa sitt första barn eller få fler barn.

**Diagram 14**  
**Åldersspecifika fruktsamhetstal för kvinnor födda i Sverige efter inkomst, 2016–2021**



## Slutsatser

I den här rapporten har visats att barnafödandet minskade mellan 2016 och 2020. För utrikes födda kvinnor har nedgången fortsatt även 2020 och 2021, men för kvinnor födda i Sverige vände barnafödandet svagt upp år 2021. Ökningen för kvinnor födda i Sverige syns såväl i storstadskommuner som på mindre orter, såväl för kvinnor med inrikes som utrikes födda föräldrar. Ökningen av fruktsamheten det senaste året är tydlig för kvinnor i åldrarna 30–34 år samt kvinnor med högre inkomst. Fruktsamheten för yngre kvinnor har minskat hela den studerade perioden och för kvinnor med lägst inkomst planade den ut det senaste året. Ökningen det senaste året märkes för det andra och tredje barnet. Förstagångsfruktsamheten minskade mellan 2016 och 2020 men planade ut år 2021.

De förändringar som skett i fruktsamheten under 2021 är små och utifrån resultaten i denna rapport går det inte att säga om de är en effekt av pandemin. I SCB:s senaste befolkningsframskrivning (SCB, 2021c) antogs att barnafödandet skulle börja öka inom några år, så att en vändning skulle ske var inte oväntad. En ökning av barnafödandet kan dock till viss del kopplas till grupper som kan ha upplevt en bättre balans mellan arbete och familjeliv under pandemin. Det gäller till exempel kvinnor med ett eller två barn sedan tidigare och kvinnor med högre inkomst.

Ökningen av fruktsamhet syns också för kvinnor som ej var förvärvsarbetande det senaste året. I denna grupp ingår kvinnor som är långt ifrån arbetsmarknaden, som studerar och de som är kortvarigt utan eller frånvarande från arbete. Ytterligare studier behövs för att analysera orsakerna till denna ökning.

# Sammanfattning

I denna rapport beskrivs hur barnafödandet i Sverige utvecklats totalt sett och efter sociala och demografiska faktorer under perioden 2016–2021.

Fruksamheten för kvinnor födda i Sverige minskade under 2010-talet. Den nedgående trenden avstannade år 2020 efter 10 års kontinuerlig minskning och vände svagt upp år 2021. År 2020 var fruktsamheten för födda i Sverige 1,6 barn per kvinna och den ökade till 1,62 barn per kvinna år 2021. För utrikes födda var fruktsamheten på ungefär samma nivå under den första hälften av 2010-talet. Sedan år 2016 har trenden minskat och nedgången har fortsatt även 2021.

Barnafödandet för Sverigefödda kvinnor i åldern 30–34 år gick nedåt under perioden 2016–2019, stannade av år 2020, och vände upp något år 2021. Ökningen det senaste året syns även för kvinnor i 35–39 års ålder. Fruksamheten för yngre kvinnor har minskat under hela den studerade perioden.

Barnafödandet för det första, andra och tredje barnet har minskat under perioden 2016–2020. År 2021 har fruktsamheten för det första barnet planat ut medan den för det andra och tredje barnet ökat svagt. Trenden för det fjärde barnet har varit låg och på ungefär samma nivå under den studerade perioden.

Barnafödandet för födda i Sverige minskade i alla typer av kommuner under perioden 2016–2020. År 2021 har trenderna vänt upp något, oavsett typ av kommun. Under hela den studerade perioden har barnafödandet varit högre i mindre städer och landsbygdskommuner än i andra typer av kommuner.

Sverigefödda kvinnor med två inrikes födda föräldrar har haft högre fruktsamhet än kvinnor med en eller två utrikes födda föräldrar under den studerade perioden. I alla grupper har fruktsamheten ökat något under 2021 jämfört med 2020.

Jämfört med förvärvsarbete har kvinnor som ej är förvärvsarbete betydligt lägre fruktsamhet under hela den studerade perioden. Ökningen av fruktsamhet det senaste året har varit större för ej förvärvsarbete än för förvärvsarbete.

Kvinnor med högre inkomst har högre fruktsamheten under den studerade perioden. Under perioden 2016–2020 har fruktsamheten minskat i nästa alla inkomstgrupper. Det senaste året har fruktsamheten ökat mer för kvinnor med högre inkomst än för övriga inkomstgrupper.



## Kort om statistiken

Det summerade fruktsamhetstalet ställer antalet födda barn i relation till antalet kvinnor i barnafödande åldrar och måttet avser benägenheten att föda barn ett visst år eller en viss period. Måttet anger det antal barn kvinnor skulle få i genomsnitt under hela sitt liv om fruktsamheten förblev densamma som under det år för vilket beräkningen görs. Måttet ger en indikation på hur fruktsamheten utvecklas det specifika året.

Uppgifterna om antalet kvinnor samt födda i befolkningen i denna rapport har hämtats från Registret över totalbefolkningen (RTB). Uppgifter om kvinnors sysselsättning och inkomst hämtas från databasen STATIV. Läs mer om registrens innehåll och kvalitet på SCB:s webbplats.

I rapporten används kvinnors sysselsättning och inkomster året innan för att beräkna fruktsamheten för ett givet år.

# Referenser

SCB. (2018a). *Nedåtgående trend i barnafödande*. Hämtad från SCB: [Nedåtgående trend i barnafödande \(scb.se\)](#)

SCB. (2018b). *Skilda världar? Det demografiskt delade Sverige*. Demografiska rapporter 2018:2

SCB. (2020). *Kvinnor föder färre barn efter ekonomiska kriser*. Hämtad från SCB: [Kvinnor föder färre barn efter ekonomiska kriser \(scb.se\)](#)

SCB. (2021a). *Allt fler arbetar hemifrån*. Hämtad från SCB: [Allt fler arbetar hemifrån \(scb.se\)](#)

SCB. (2021b). *Bilagor till Sveriges framtida befolkning 2021–2070*. Demografiska rapporter 2021:2

SCB. (2021c). *Sveriges framtida befolkning 2021–2070*. Demografiska rapporter 2021:1

SKR. (2016). *Kommungruppsindelning 2017*. Sveriges Kommuner och Regioner.

**SCB beskriver Sverige**

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.